

150. ОУ „Цар Симеон Първи“

адрес: гр. София, ж.к. „Дружба“ – IV част, ул. „Делийска воденица“ № 11

телефон: 02 / 879 6663

e-mail: csp_150_ou@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ: /п/

Виолена Велкова-Иванова
Директор на 150.ОУ
“Цар Симеон Първи”

**ПРОГРАМНА СИСТЕМА
ЗА РАЗВИТИЕТО
НА ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА
И ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА
в 150. ОУ "ЦАР СИМЕОН ПЪРВИ" - ГР. СОФИЯ
за учебната 2022/2023 година**

Програмата е приета на заседание на ПС,

Протокол № 13 от 12.09.2022г.

Съгласно чл. 70, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагане на програмна система като част от стратегията за развитие на учебното заведение, което извършва задължително предучилищно образование, и което съответства на изискванията на Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Програмната система е цялостна концепция за развитието на децата с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

I. МИСИЯ

Утвърждаване на съвременни иновационни модели на възпитателно-образователна дейност в трета възрастова група и четвърта възрастова група, които осигуряват максимално развитие на детския личностен потенциал, да създадат възможности за пълноценна социална реализация на детето и развитие на способностите му в процеса на възпитание и обучение; поставяне основите в личностното развитие на бъдещите граждани на Европа, съхранили своята национална култура и родова идентичност; формиране на децата като личности на 21 век - рационални, с критическо мислене и творчески нагласи, притежаващи богатство от широки интереси, знания, умения, компетенции, умеещи да взаимодействат с околните. Превръщане на трета възрастова група и четвърта възрастова група в 150.ОУ "Цар Симеон Първи" в желано и любимо място за децата, с подходящо организирани пространства за игра, познание и общуване, и в ценено място за сътрудничество и просперитет на семействата и екипа.

Да изградим личности, възпитани в дух на родолюбие и патриотизъм с модерно виждане за света, така че да превърнем България в просперираща европейска държава.

II. ВИЗИЯ

Утвърждаване в общественото пространство на трета и четвърта възрастови групи като модерна гъвкава, конкурентна и необходима предучилищна институция, като среда за социално-културна, възпитателна и образователна работа, като център за творчество, като съмишленик и партньор на деца, родители и учители чрез:

- осигуряване на условия за социален и емоционален комфорт, психическо, физическо и творческо развитие на децата от 5 и 6-годишна възраст;
- гарантиране на личностно-ориентиран и резултативно обоснован възпитателно - образователен процес в педагогическото взаимодействие;
- водене на постоянен конструктивен диалог, с доверие и подкрепа на родителите в името на децата.

III. ЦЕННОСТ

1. ФОРМИРАНЕ НА НАЦИОНАЛНО САМОСЪЗНАНИЕ

Формирането на национално самосъзнание е важна цел, която не може да се

постави в рамките на определен период от време. Изграждането на тези черти в детската личност е цялостна дейност, която обхваща детето още при първите му стъпки в детското заведение и трябва да продължи при постъпването му в училище. За тази цел са много важни помощта и сътрудничеството и на семействата, които се опитваме да спечелим като свои партньори.

Възпитаването на родолюбиви чувства и национално самосъзнание се осъществява чрез разнообразни форми и дейности, като стремежът е да се разширяват и задълбочават впечатленията и преживяванията на децата. Национални празници, народни празници, велики български исторически личности, занаяти, произведения на българския фолклор и т.н. – всичко това са аспекти от бъдещата дейността на детското заведение, които ще допринасят за активното съприкосновение на децата с българското, укрепване на националното им самосъзнание и ще ги направят горди със своята национална принадлежност. Стремежът към формиране на национално самосъзнание е част от ежедневната работа на педагозите. То може да се осъществи и с посещения на музеи, изложби и паметници на национални герои, с изучаване на народни танци, със срещи с творци на българското изкуство, както и с организиране на специални празници по повод на традиционни български народни обичаи.

IV. ГЛОБАЛНА ЦЕЛ

Чрез езиковото обучение се усъвършенстват уменията на децата:

- да се ориентират в комуникативната ситуация;
- да правят адекватен избор на изразни средства за реализиране на комуникативната цел;
- да участват в диалог по конкретна езикова тема;
- да създават устни текстове.

Децата в трета и четвърта възрастови групи в мултикултурна среда да имат възможност:

- да се включват в монологични и диалогични форми на устната реч в зависимост от комуникативната цел;
- да изразяват собствено мнение, като уважават мнението на останалите участници в общуването и ги изслушват;
- да конструират и съчиняват собствени текстове в устна форма по предложена визуална опора например.
- да преразказват чужд авторски художествен текст или чута история, филм, пиеса;
- да възпроизвеждат съдържанието на научнопопулярен текст и да го коментират;

За децата билингви формирането на комуникативно-речеви умения, на комуникативна компетентност е предпоставка за успешната им социализация.

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Дефинирането на целите е подчинено на стремежа към организиране на ефективен възпитателно-образователен процес чрез конкретизиране мястото и съдържанието на

основните дейности за осигуряване жизненоспособността и здравето на децата. Важно е търсенето на разнообразни пътища за демократизация и хуманизация на работата с децата, като пълноценно се използват възможностите на сензитивния период за личностното развитие. Изчистването на възпитателно-образователния процес от дидактизъм, скованост и строга регламентираност и съобразяване с детските интереси, желания и възможности ще ориентира обучението към провокиране на мисленето и самостоятелността, към формиране на практически умения и към развитие на личността. Утвърждаването на действени взаимоотношения на детското заведение със семействата, обществеността и училището ще допринесат в голяма степен за осигуряване на необходимите педагогически условия и материално-техническа база за отглеждане и възпитание на децата.

VI. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЪТИЩА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Изграждане на хуманна, функционална и оптимална образователна среда.
2. Стимулиране развитието на професионалната компетентност на педагогическите екипи, отговаряща на образователните изисквания и потребности.
3. Взаимодействие и сътрудничество със семейството и обществеността.
4. Работа в екип, добра комуникация и споделяне на опит.

VII. ПРИНЦИПИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА

1. Ориентираност към личността Най-важната задача за нас, е успехът на отделната личност.
2. Равен достъп - Всяко дете постъпило в детското заведение има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му.
3. Сътрудничество - Успешната образователна и възпитателна политика се основава на широко участие в сътрудничество с други институции.
4. Отговорност - Всички членове на педагогическата колегия и помощно-обслужващия персонал, ангажирани в образователната, възпитателната и обслужващата дейност, осъществявана в трета и четвърта възрастови групи, носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие.
5. Гъвкавост - Образователната и възпитателната дейност да е ориентирана към многообразните личностни потребности и да предоставя възможности за свободен избор на децата.
6. Единство в многообразието - Обучението, подготовката и възпитанието на децата се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на образователната политика на детското заведение и общо културно-езиково пространство.
7. Новаторство - Административното ръководство и педагогическият екип са отворени за възприемане на нови подходи и философии с цел постигане на по-добри резултати в работата им.
8. Отчетност - Всички участници в образователната и възпитателната дейности отговарят

и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност.

VIII. ДЕЙНОСТИ

1. Осъществяване на тесен контакт с родителите с цел получаване на изчерпателна информация за здравословното, физическо и психическото състояние на децата при постъпване и по време на престоя им в подготвителната група.
2. Планиране на подходи и форми за педагогическо въздействие.
3. Разпределение на формите на педагогическо въздействие.
4. Съвместна дейност с психолог, логопед и ресурсен учител (за деца със СОП)
5. Разработване на Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

В съответствие с разпоредбите на чл.29,ал.4 от Наредба N 5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование в програмната система включва:

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие
- 1.1. Подходи на педагогическо взаимодействие

Личностно-хуманен - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него- оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.

Индивидуален - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.

Дейностен - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения.

Функционално-стилистичният подход в педагогическото общуване в направление български език в мултикултурна среда в подготвителна група е пряко свързан с комуникативно-речевата му насоченост.

Игровият подход отговаря на потребностите на децата в трета и четвърта възрастови групи от игра, съответства както на спецификата на психофизиологическото им развитие, на етапа на възрастовата им еволюция, така и на равнището на езиковото и литературното им развитие.

Непринуденото усвояване на абстрактната езикова информация в процеса на игра улеснява възприемането и осмислянето на езиковите понятия от деца билингви. Съобразяването на методическата концепция на учителя с особеностите във възрастовата еволюция на децата в подготвителна група, игровият подход в направление български език в мултикултурна среда е предпоставка за адекватното възприемане и осмисляне на абстрактната езикова информация.

С помощта на задачи за:

Назоваване на обекти, субекти и явления, действия и състояния;

Конструиране по образец и използване на типови фрази за диалогично общуване ;

Отговор на въпроси по кратък текст,

Използване на фрази от речевия етикет,

Съставяне на кратък текст, за да се разкаже случка или да се предаде лично впечатление от предмет или явление,

Свързване по смисъл на познати думи ,

Свързване по смисъл на две-три изречения,

Конструиране на кратко просто и просто разширено изречение (по образец),

Конструиране по образец на сложно съчинено изречение (със съюзите и, но, а),

Конструиране по образец на сегашно и минало време в потока на речта,

Конструиране по образец на единствено и множествено число на съществителни нарицателни имена и прилагателни имена в потока на речта,

Разграничаване в потока на речта и възпроизвеждане на думи,

Свързване по смисъл на думи в изречение,

Артикулиране на звуковете в думата,

Определяне на звуковете и техния брой в думата, състояща се от 3-4 фонемеи,

Откриване на думи, започващи с определена фонема,

Отделяне на сричката в думата и произнасянето ѝ,

са само част от задачите, които изпълняват в трета и четвърта възрастови групи децата билингви, непосещавали детска градина. Чрез игровият подход, работата в малки групи, в екип улесняват възприемането и осмислянето на новата лингвистична информация в подготвителна група от деца билингви, непосещавали детска градина.

1.2. Форми на педагогическо взаимодействие:

Основна форма - педагогическа ситуация, която протича предимно под формата на игра.

Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигуряват постигане на компетенции, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование. В трета и четвърта възрастови групи към 150.ОУ "Цар Симеон Първи" ще се провеждат основни форми на педагогическо въздействие по следните Образователни направления:

- **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.

- **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времени отношения, Геометрични фигури и форми.

- **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.

- **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.

- **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.

- **Конструиране и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.

- **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

- Игри - Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.
- Утринна гимнастика
- Творчески занимания по интереси
- Празници и концерти - в подготвителната група и училището.
- Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби,

музеи и др.

- Разходки и екскурзии сред природата
- Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици.
- Формиране на етични форми на общуване.
- Формиране на естетически усет.

1.3. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие:

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни. Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата.

Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето. В 150.ОУ "Цар Симеон Първи" групата е с **полудневна организация**. Полудневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 6 последователни астрономически часа на ден преди обяд през учебната година.

Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността училището.

В полудневна организация в учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- условия и време за игра и почивка;
- условия и време за закуска;
- дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение.

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва:

- **Разпределение на основните форми по ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ за трета група при полудневна организация – минимален брой – 15, максимален - 17**

Български език и литература- 4

Математика - 2

Околен свят - 2

Изобразително изкуство - 2

Музика - 2

Конструирание и технологии - 2

Физическа култура - 3

Общо: 17

Продължителността на една педагогическа ситуация е от 20 до 30 минути по преценка на учителя.

Дневен режим за III и IV група при полудневна организация:

07:50 - 08:10 – Приемане на децата;

08:10 - 08:20 – Утринна гимнастика;

08:20 - 08:40 – Закуска;

08:40 - 09:10 – Педагогическа ситуация I;

09:10 - 09:20 – Почивка; Организирани игри;

09:20 - 09:50 – Педагогическа ситуация II;

09:50 -10:00 – Почивка, Организирани игри;

10:00 -10:30 – Педагогическа ситуация III;

10:30 -11:00 – Почивка; Организирани игри;

11:00 -11:30 – Педагогическа ситуация IV;

11:30 -12:00 – Отдых; Игри;

12:00 -12:30 – Обяд;

12:30 – 13:20 – Игри на открито;

13:20 – 14:00 – Дейности по избор на детето.

- **Разпределение на основните форми по ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ за IV-та група при полудневна организация: минималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за IV възрастова група са 17, а максималният-19**

Български език и литература - 5

Математика - 3

Околен свят - 2

Изобразително изкуство - 2

Музика - 2

Конструирание и технологии - 2

Физическа култура - 3

Общо : 19

Продължителността на една педагогическа ситуация е от 20 до 30 минути по преценка на учителя.

1.4. Проследяване на резултатите от предучилищното образование

Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебната година по образователните направления. Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата.

След изпълнение на дейностите по ал. 1 учителите информират родителите за индивидуалните постижения на детето.

В 14-дневен срок преди края на учебната година учителят на четвърта възрастова група установява готовността на детето за училище, като отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

Училището издава удостоверение за задължително предучилищно образование за децата от четвърта възрастова група в края на предучилищното образование.

Удостоверението за задължително предучилищно образование се издава в срок до 3 дни преди края на учебната година и описва готовността на детето за постъпване в първи клас и е в съответствие с очакваните резултати.

В удостоверението може да се правят препоръки за насърчаване и мотивиране за участие на детето в допълнителни дейности и/или за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие. На всяко дете се предоставя и портфолио.

Когато здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверението са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния

образователен стандарт за приобщаващо образование.

1. 5. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование. Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата

се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите и други институции.

Връзки с родителите

Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на учебно-възпитателния процес, както и за формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене. Взаимоотношения между семейството и училище трябва да са изградени върху основата на взаимно доверие, разбиране, взаимно уважение, непрекъснат диалог за практическо реализиране на общите възпитателни цели. Тясното взаимодействие между семейството и училище ще даде възможност за повишаване ефективността на учебно-възпитателния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището, се осъществяват при условия и по редопределени с Правилника за дейността на училището, чрез:

- Индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- Родителски срещи;
- Проучване желанията и мненията на родителите;
- Поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете;
- Провеждане на открити моменти;

Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;

- Повишаване на родителската активност чрез участие в дейностите, осъществявани в подготвителните групи и училище;
- Съвместна работа с Училищното настоятелство и Родителският актив;
- Други форми за комуникация.

Външни връзки

- Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
- Връзки с фондации, агенции и други институции с цел търсене на възможности за изяви на деца със заложи в различните видове изкуства.
- Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на училището.